

Dags att inventera tillgängligheten
i flerbostadshus!

Boverket

Myndigheten för samhällsplanering,
byggande och boende

Det som är nödvändigt för några, underlättar för många och är bra för alla

Ett tillgängligt samhälle är en förutsättning för att alla ska kunna delta i det på jämlika villkor. En grund för detta är att känna till hur verkligheten ser ut i kommunen och då är en inventering av bostadsbeståndet ett steg på vägen. En inventering är inte ett löfte om en hiss i varje hus, utan ett strategiskt arbete för att öka kunskapen om tillgängligheten i flerbostadshusen. Utifrån den kunskapen kan kommunen utveckla sitt arbete med tillgänglighet och boendefrågor. Syftet är att kommunerna ska kunna använda resultatet till mer än bara förbättringsåtgärder. Den nya kunskapen stärker planeringen liksom en effektivare förmedling av bostäder.

Inventering bygger upp kunskap

Att inventera tillgängligheten innebär att kommunen skapar bättre förutsättningar för den pågående och framtida utvecklingen av flerbostadshusbeståndet. Inventeringen är en del i ett kunskapsbyggande där kommunen får information om var och hur tillgängligheten brister, men framför allt kunskap om beståndets potential. Inventeringen ger informationsunderlag som kan leda till att bättre beslut fattas. Med en ökad kunskap om tillgänglighet kan gamla hinder undanröjas och nya undvikas.

Resultatet kan användas av många

Inom en kommun berörs många verksamheter av bostadsförsörjningsfrågorna. Det innebär att en inventering kan gynna kommunens ordinarie arbete på flera plan. Exempelvis kan en inventering relateras till riktlinjer för bostadsförsörjningen och översiktsplanen som aktualiseras varje mandatperiod.

Demografiska utmaningar

I takt med att antalet äldre ökar i samhället ökar också behoven och önskemålen om en förbättrad fysisk tillgänglighet i boendet.

Ökad tillgänglighet ger ökad attraktivitet

Möjligheterna som ett tillgängligt boende innebär kan vara avgörande när man söker en ny bostad. Att höja boendekvaliteten genom tillgänglighet är ett bra argument både för dem som redan bor i kommunen och för dem som funderar på att flytta in.

Inventeringens förutsättningar

Alla kommuner har olika förutsättningar, men det finns några gemensamma nämnare att förhålla sig till.

Ambitionsnivån

Inventera ur flera användarperspektiv samtidigt. Ett exempel på det är att kommunen inte bara ser om byggnaden har hiss, utan även om hissdörren är hanterbar och om personen i hissen kan se eller höra vilket våningsplan hissen stannar på.

Inventeringen bör omfatta det bestånd och de frågor kommunen vill besvara för att möta medborgarnas behov, utöver nedan angivna avgränsningar.

Avgränsningar för inventeringen

Inventeringen görs av den fysiska tillgängligheten i flerbostadshus geografiskt belägna inom kommunens administrativa gräns.

Inventeringen omfattar allmänna utrymmen inuti och i anslutning till byggnaden som entré, trapphus, miljöhus, garage, möjlighet till angöring, tvättstuga och hur man rör sig där emellan.

Från inventering till handling – att forma resultatet

En inventering av tillgängligheten bör fylla det behov som är mest angeläget för kommunen. Målet är inte bara att genomföra en inventering, utan även att den ska vara en grund för kommunens fortsatta arbete.

PLANERING innebär att kommunen arbetar utifrån ett strategiskt och långsiktigt perspektiv för att på olika sätt tillgodose behoven av fysisk tillgänglighet i flerbostadshusen.

FÖRMEDLING innebär att kommunen efter en inventering kan utföra en mer träffsäker förmedling av lämpliga bostäder.

FÖRBÄTTRINGAR ska vara kostnadseffektiva. Utifrån inventeringens resultat kan kommunen lättare prioritera bland de insatser som kan utföras, så att såväl boende som besökare gynnas av att rätt förbättring utförs på rätt plats.

Tre steg för att inventera

Boverket har tagit fram en trestegsmodell som beskriver hur kommunen kan gå till väga för att genomföra en inventering. Modellen knyter samman förutsättningarna med det fortsatta arbetet. Arbetsprocessen utgår från de tre stegen:

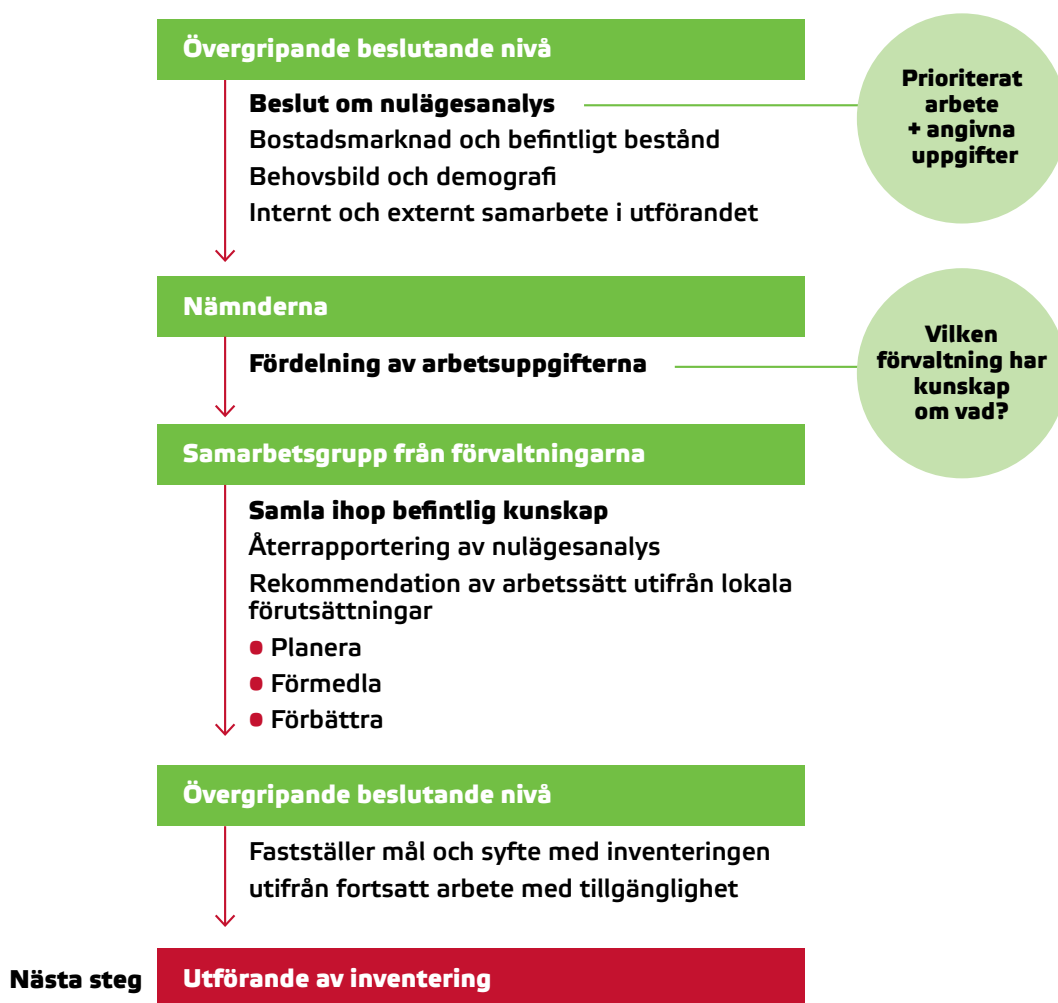
Förslag på arbetsgången

I de tre stegen presenteras ett förslag på en arbetsmodell som innebär att kommunen knyter samman inventeringens mål och syfte med lokala förutsättningar, och även knyter samman inventeringens syfte med kommunens framtida strategiska arbete med tillgänglighet.

Steg 1

Nulägesanalys – före inventeringen

En nulägesanalys används för att fastställa kommunens förutsättningar och möjligheter att genomföra en ändamålsenlig inventering.

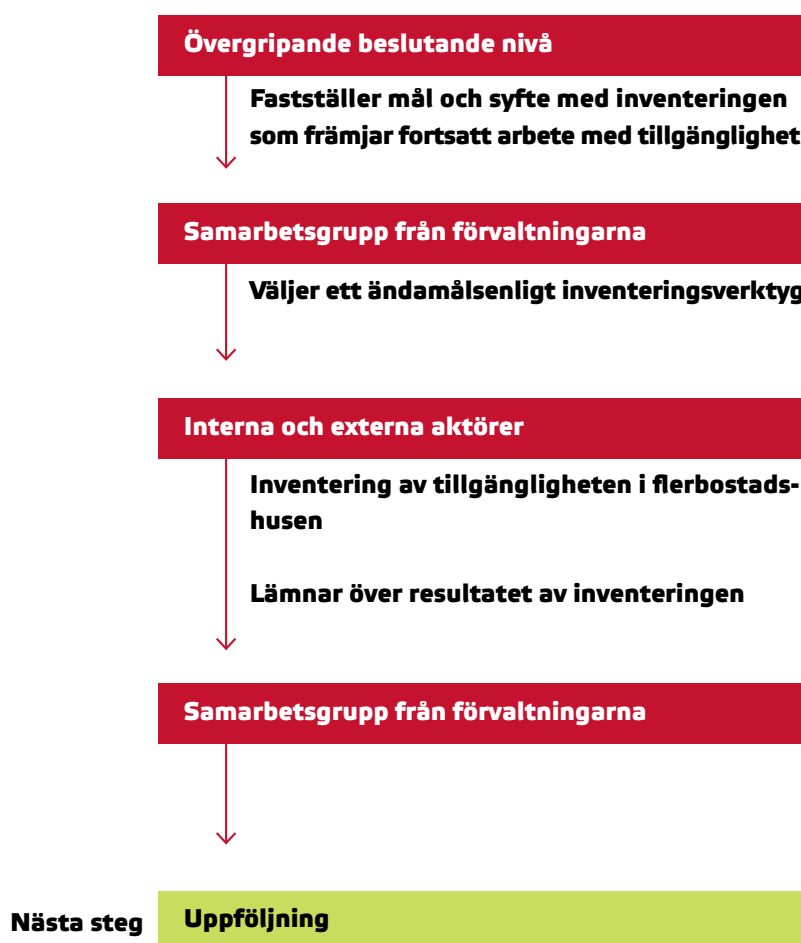

Modellen är ett förslag på arbetsgången där en samarbetsgrupp från olika förvaltningar undersöker de lokala förutsättningarna. Därefter tar kommunen beslut om mål och syfte med inventeringen.

Steg 2

Dags att inventera!

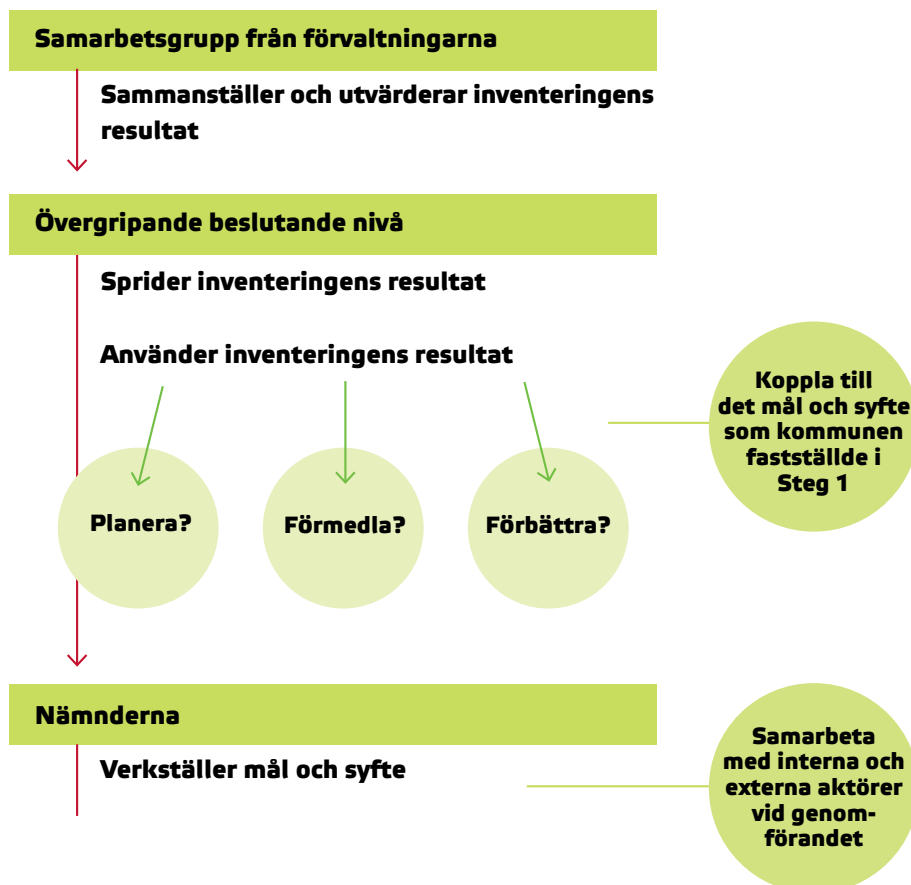
Kommunens mål och syfte präglar valet av ett inventeringsverktyg. Under inventeringsfasen kan kommunen gynnas av att samarbeta med olika interna och externa parter, som även de har stor nytta av inventeringsresultatet. Under inventeringen kan det vara aktuellt att samarbeta med offentliga och privata fastighetsägare, högskolor, intresseorganisationer eller andra med intresse av tillgänglighet. Resultatet överlämnas till samarbetsgruppen från förvaltningarna.

Steg 3

Uppföljning

Resultatet sammanställs, utvärderas och överlämnas av arbetsgruppen till kommunens beslutande nivå som gör resultatet känt både internt och externt. Resultatet används sedan i kommunens fortsatta planeringsarbete, förmedling av bostäder eller förbättringar av tillgängligheten.

Stöd för inventering

Från den 1 februari 2014 fram till den 1 augusti 2015 kan kommuner söka ekonomiskt stöd för att inventera tillgängligheten i flerbostadshus. Budgeten för stödet är totalt 15 miljoner, varav fem miljoner är sökbara under 2014 och tio miljoner under 2015. Det statliga stödet söks hos Boverket av behörig företrädare i kommunledningen och ska uppgå till den beräknade kostnaden för inventeringen, men stödet får inte överstiga 500 000 kronor per stödmottagare.

Boverket arbetar för att få fler kommuner att inventera tillgängligheten i flerbostadshus. Kommunen driver samhällsutvecklingen och ansvarar för att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder. Fastighetsägaren gynnas av att arbeta strategiskt med tillgänglighet genom en ökad boendekvalité vilket kan leda till en lägre omflyttning och därmed mindre slitage.

Läs mer i Boverkets handbok
Inventera tillgänglighet i flerbostadshus på
www.boverket.se

Boverket

Myndigheten för samhällsplanering,
byggande och boende

Box 534, 371 23 Karlskrona
Besök Karlskrona: Drottninggatan 18
Besök Stockholm: Norrlandsgatan 11
Telefon: 0455-35 30 00
Webbplats: www.boverket.se